

NATURMILJÖ

Förutom de naturmiljöer som har statusen riksintresse så har Emmaboda kommun många andra olika skyddsvärda naturområden. Skälen till att bevara sådana områden är många. Sveriges nationella miljömål är en av grunderna för skyddsarbetet. Fem grundläggande värden fungerar som utgångspunkt för att formulera delmål och åtgärder utifrån miljömålen:

- Människors hälsa
- Den biologiska mångfalden och naturmiljön
- Kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- Ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga
- En god hushållning med naturresurser

Naturvärdena blir en del av miljömålsarbetet och kommunen har viktiga uppgifter i skyddsarbetet. Kommunen ansvarar för att naturmiljöer värnas i den fysiska planeringen, vid till exempel om- eller nybyggnationer, eller vid detaljplanering i tätorter eller andra miljöer.

I detta kapitel presenteras Emmaboda kommuns värdefulla naturmiljöer med tillhörande mål och strategier.

Olika skydd för naturen

Naturresevat bildas för att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer med särskilt stort värde för djur, växter och människor. Naturresevaten är en del av vårt natur- och kulturarv som vi sparar åt oss och kommande generationer och är ett av de viktigaste verktygen för att bevara biologisk mångfald. Varje naturresevat är unikt och har därför egna föreskrifter för att bevara naturvärdena.

Naturminne är en skyddsform som har använts för att till exempel skydda säregna träd eller enstaka naturformationer. Idag är det ovanligt att man använder märkningen eftersom skyddsobjektet i sitt sammanhang har blivit allt viktigare.

Biotopskyddsområde kan inrättas för mindre områden som håller mycket höga naturvärden. Syftet är att skydda ett område från åtgärder som skadar naturvärdena. I Emmaboda finns flera små skogliga biotopskyddsområden.

Generellt *biotopskydd* har alléer, källor med omgivande våtmark i jordbruksmark, odlingsrösen i jordbruksmark, pilevallar, småvatten och våtmark i jordbruksmark och stenmurar i jordbruksmark och åkerholmar. Skyddet innebär att dessa objekt generellt är skyddade och förekommer på flera platser i Emmaboda kommun.

I Emmaboda kommun finns 67 områden utpekade i *Länsstyrelsen Kalmar Läns Naturvårdsprogram*. Områdena har delats in i olika naturvärdesklasser efter olika intresseaspekter.

Strandskyddsområde är också ett områdesskydd enligt miljöbalken. Läs mer om det i avsnittet *Strandskydd* i kapitlet *Vatten*.

Artskyddsbestämmelser används för att skydda vissa utsatta arters livsmiljöer. För vilda fåglar och många djurarter i övrigt är det förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.

Kommunintressen är områden med skydds- och bevarandebestämmelser som kommunen pekar ut därför att de är värdefulla ur ett lokalt perspektiv. Det kan vara objekt som har en unik lokal natur eller som visar på goda exempel på svunna tiders naturmiljöer.

Presentationerna av områdena på följande sidor bygger på material från Länsstyrelsen Kalmar län. Områdena är uppdelade beroende på om det ligger i norra eller södra delen av kommunen för att underlätta läsningen.

NATURMILJÖ – mål och strategi

Mål

Emmaboda kommun ska verka för att reservat och naturminnen sköts och bevaras för framtida generationer.

De områden som pekas ut i *Länsstyrelsen Kalmar Läns Naturvårdsprogram*, som inte omfattas av något särskilt skydd, ska visas hänsyn av Emmaboda kommun i den fysiska planeringen.

Kommunen ska i sitt arbete med olika naturmiljöer alltid verka för att de nationella miljömålen uppfylls.

Strategi

För utpekade områden ska Emmaboda kommun verka för områdets bevarande. Kommunen ska besluta om skydd av områden om det bedöms att så behövs.

Emmaboda kommun utgår från *Länsstyrelsen Kalmar Läns Naturvårdsprogram* vad gäller naturområden i den fysiska planeringen. Den värdefulla naturen som finns i kommunen får ett naturligt skydd genom lagstiftningen. Det gäller vid bygglovprövning och vid andra myndigheters beslut som på något sätt kan påverka dessa områden. Även de av dessa områden som inte ingår i andra skyddsintressen ska visas hänsyn i en planeringssituation.

Kunskapen om kommunens värdefulla naturområden, hotade arter och naturens värde ska vara god. Kommunen ska därför aktivt samla in och sprida kunskap om objekten.

Kommunen ska verka för att samarbeta med aktuella markägare så att miljöer bevaras.

Återhållsamhet och hänsynstagande ska vara styrande i kommunens arbete med fysiska åtgärder som på något sätt påverkar alla objekt av särskilt intresse.

De miljömål som kommunstyrelsen bedömt vara av särskild vikt för Emmaboda kommun ska finnas med i arbetet med naturområden.

SKYDDSVÄRDA NATURMILJÖER – norr

Naturresevat

Huvudhultakvarn, finns beskrivet på sidan 19 vid riksintressen för naturvården.

Lidahult, finns beskrivet på sidan 19 vid Natura 2000-områden som riksintressen.

Naturminnen

- Ormgranbestånd i Tomeshult
- Ek i Algutsboda
- Löväng i Högahult
- Ek i Ubbemåla

Kommunintressen

Emmaboda kommun ser alla områden i Länsstyrelsen Kalmar läns Naturvårdsprogram som kommunintressen.

Beteckningar	
	Kommunintresse natur
	Naturminne
	Natura 2000
	Naturresevat
	Riksintresse natur
	Större väg
	Mindre väg
	Järnväg
	Tätort

SKYDDSVÄRDA NATURMILJÖER – söder

Naturresevat

Vid sjön Törns strand i Ekeboryd ligger naturresevatet *Ekensberg*. Området utgörs av ädellövskog och öppen före detta åkermark. Om våren sker här en rik blomning av vit- och blåsippor. I den öppna delen förekommer odlingsrösen bland lindar, så kallade lindrösen.

Naturminnen

- 11 ekar, 2 bokar och 1 ask i Kyrkeby
- 35 ekar, 1 bok, två almar, 1 lönn, 1 lind och 1 al i Kyrkeby
- 1 ek i Ebbamåla
- Antamåla rör i Eremitemåla
- 7 ekar i Sneremåla

Kommunintressen

Emmaboda kommun ser områden i Länsstyrelsen Kalmar läns *Naturvårdsprogram* som kommunintressen.

NATURMILJÖ – inventeringar

Övriga naturmiljöer

Emmaboda kommun är rik på områden och platser med höga naturvärden. Ett flertal inventeringar vittnar om denna rikedom och urvalet för prioriterade områden är endast en liten del av detta material. För oss själva och kommande generationer är så mycket som möjligt av att detta bevaras och utvecklas i rätt riktning.

Naturvårdsprogrammet

Länsstyrelsen i Kalmar län har sammanställt ett naturvårdsprogram som redovisar en bedömning av de mest värdefulla naturområdena varav många helt eller delvis redovisas ovan. De områden som inte omfattas av skydd har dock ändå ett skyddsvärde och bör beaktas i en planerings- och användarsituation. Kommunen ser alla de områden som naturvårdsprogrammet pekar ut i Emmaboda kommun som kommunintressen.

Sjöinventering

En inventering av kommunens sjöar har påbörjats för att ta reda på de naturvärden som finns. Projektet bör tillföras nya ekonomiska medel så att arbetet kan återupptas. Inventering av naturvärden vid sjöar utgör ett viktigt underlag vid exploatering nära vatten. Till exempel vid landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS.

Inventering av skyddsvärda träd

Det finns ett stort behov av att inventera skyddsvärda träd som stora träd, ädellövträd och hålträd i kommunen.

Sjön Törn